

Kunnskapsdepartementet

postmottak@kd.dep.no

Deres ref:12/3854

Vår ref:GG/202

Dato: 17.12.12

Høring – Forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov – Spesialundervisning og psykososialt miljø

Skolenes landsforbund viser til høringsbrev med ovennevnte overskrift av 19.10.12, og vil med dette gi disse kommentarene.

Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Departementet framholder i høringsnotatet at kommunene har svært ulik praksis vedrørende grenseoppgangen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning. Andel elever som mottar spesialundervisning varierer fra 0 til 30 prosent mellom kommuner.

Departementet sier at endringsforslaget kun presiserer gjeldende rett, og ikke skal medføre endring i plikter eller rettigheter.

Når kommunenes praksis er så ulik ser vi behovet for en presisering i Opplæringsloven i forhold til grenseoppgang mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning, men vi er usikre på om dette forslaget er det rette i forhold til det gjeldende problemet. Forslaget om at skolen skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet før det blir gjort sakkyndig vurdering anser vi kan bli oppfattet som en ny skranke, eller at skranken bygges høyere, for de som har behov for spesialundervisning. Dersom målet ikke er å endre gjeldende rett burde det heller ikke være nødvendig å endre loven. Da burde en presisering i forskrift eller veiledning være tilstrekkelig.

Forslag om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med en årlig rapport

Hensikten med forslaget oppgis å være å redusere rapporteringsbyrden i skolen, og det vises til St. meld. 19 (2009-2010) «Tid til læring».

Elever som mottar spesialundervisning vil fortsatt få individuell vurdering i tråd med reglene i forskriftens kap 3, dette er vurderingsbestemmelser som gjelder alle elever.

Skolenes landsforbund støtter forslaget, og mener at de øvrige vurderingsbestemmelsene samt bestemmelsen om IOP i tilstrekkelig grad vil sikre spesialundervisningslevenes rettigheter.

Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan

Forslaget gjelder skolens plikt til deltakelse i utarbeiding av individuell plan etter helselovgivingen.

Skolenes landsforbund vil ikke motsette seg at slik presisering inntas i opplæringsloven, men vil uttrykke en generell bekymring for at dette arbeidet i noen tilfeller er svært omfattende. Vi har også opplevd at enkelte av våre medlemmer har vært utsatt for et betydelig press for å påta seg rollen som koordinator. Dette er nok gjort i beste mening ut fra at læreren ofte er den som har nærmest kontakt med klienten/eleven. Likevel er lærerens arbeidstid organisert slik at det er vanskelig å innpasse et slikt koordineringsansvar. Vi tror derfor det vil være klokt med en presisering i veileder eller forskrift til retten til individuell plan om at det ikke er naturlig at lærer pålegges koordinatoransvaret.

Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9 A

Skolenes landsforbund er i utgangspunktet ikke negative til å ta inn en bestemmelse om erstatningsansvar, og bestemmelse om delt bevisbyrde i forhold til kap. 9 A i opplæringsloven. Imidlertid er vi skeptiske til mulige følgevirkninger av slik lovendring. Departementet peker selv på faren for økt dokumentasjonsbehov, og herigjennom økt tidsforbruk for skolene (s 30, annet avsnitt i høringsnotatet). Departementet konkluderer med at det ikke er grunn til å tro at så vil skje. Vi kan nok ikke dele denne konklusjonen. Det er en av de vanligste tilbakemeldingene vi får allerede nå fra våre medlemmer at skolen og skoleeier krever stadig mer dokumentasjon ut fra faren for framtidige rettssaker. Den endring som her foreslås vil etter vår oppfatning bidra til en videre utvikling i samme retning. Vi vil også påpeke faren for at en i konkrete situasjoner heller bruker tiden på dokumentasjon enn på aktivt arbeide for å løse de oppståtte problemene.

Foreldelsesfrist for straff i opplæringslovens kap. 9 A

Forslaget går ut på å forlenge fristen fra to til fem år. Skolenes landsforbund vil bemerke at vi synes begrunnelsen for forlengelsen synes noe vag, men vi har ingen prinsipielle motforestillinger.

Felles skolekretser mellom kommuner

Skolenes landsforbund er svært opptatt av å forsvare nærskoleprinsippet. Forslaget om at kommuner kan vedta felles skolekretser ser vi som et godt forslag som kan bidra til å opprettholde skoler som det ellers ikke ville vært elevgrunnlag for. Vi gir forslaget vår tilslutning.

Bruk av personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling, og som skal hjelpe til i opplæringen

Bruken av assistenter har økt betydelig, og mange av disse har oppgaver som ligger tett opp til undervisning. Skolenes landsforbund synes derfor det er bra at departementet foreslår en egen paragraf i opplæringsloven som skal regulere dette.

Med vennlig hilsen
SKOLENES LANDSFORBUND

Stein Grøtting /s/
forbundsleder